

Előfizetési árak:  
 Egész évre . . . 10 frt — kr.  
 Félévre . . . 5 „ — „  
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „  
 Egy óra . . . — „ 85 „  
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhely: Pécs.

**PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.**  
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,  
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó föl-  
 szólások intézendők.

# PÉCSI FIGYELŐ

## POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:  
**PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.**  
 L. EMELET  
 hová a lap szellemi részét  
 illető minden közlemény  
 intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Működés:  
 a kiadói vállalat Vél 101

### Az adócsavar.

Pécs, 1896. április 30.

Gyönyörűséges látvány ismétlődik három évről háromjévre Magyarországon, a mikor az adókiivetés lélekemelő munkája folyik: látjuk a nagy és kétségbeesett harcot, a melyet a saját érdekeiket, sőt mondhatni egzisztenciájukat védelmező polgárok kénytelenek folytatni az irányukban mindinkább fokozódó igényekkel fellépő állammal szemben.

Ezt a harcot a polgárok az igazság és méltányosság fegyvereivel vívják, a mikor hivatkoznak a mindinkább súlyosodó megélhetési viszonyokra, a jövedelmi források pangására, a közvetett adók eszerféle alakjában már ugyanis vállaikra nehezedeó óriási teherre; az államnak pedig mindezek ellenében csak egyetlen fegyvere van, a törvénytrontó szükség, mely az óriási államháztartás kiadásainak fedezésére onnét veszi a pénst, a honnét lehet s nem nézi, vajjon nem emészti-e fel ezzel magát az adóalapot.

Ha magán ember folytatná azt a gazdálkodást, a mit a mi „szabadelvű” kormányaink folytatnak, azt menten gondnokság alá helyeznék, mert létezik-e könnyelműbb pazarlás a világon, mint nagy és fényes háztartást rendezni be, nagy lábon, fényűzéssel élni s ennek költségeit adóssággal fedezni, melynek kamataira sem elég a

meglevő vagyon jövedelme, hanem évről-évre rohamosabban fogyasztani magát a tőkét.

Kormányaink pedig így járnak el, a mikor az államháztartás kiadásait oly óriási mértékben fokozzák, a mely éppen nem áll arányban az adózási képesség fejlődésével.

Megborzad az ember, ha a költségvetési tételek számaiban rejlő tanulságot kissé szemügyre veszi. 1872-ik évben, a mikor a volt Deák-párt az ország nyomasztó pénzügyi helyzetén kétségbeesvén a haza megmentésére s a pénzügyi egyensúly helyreállítására vállalkozó Tisza Kálmán kezeibe tette le a hatalmat, a magyar állam egész háztartása 297 milliót tett ki s ezt az akkori naiv többség már oly óriási tehernek tekintette, hogy nem mert vállalkozni ennek az ország polgáraitól való kisajtolására.

Bezzeg mióta a Tisza-alapította szabadelvűpárt kezeli az adóprést, kormányaink s az őket támogató többség lelkét nem bántják az ilyen kicsinyes skrupulusok.

Felrugtatták az állami kiadásokat 297 millióról 468 millióra s állami számadásaik mégis mindig felesleggel zárulnak. Ennek a titka pedig abban a ráblogazdaságban rejlik, a mely nem törődik az adóalany nyomorával, nem az adótárgy épsé-

gével, hanem kiadja a megváltozhatatlan parancsot alárendelt közegeinek: ennyire van szükségem, ennyit elő kell teremtetek; hogy honnét és hogyan, az a ti gondotok, de ha a pokolból is, elő kell teremtetek.

Az alázatos közegek pedig jutalom és elismerés reményében még parancsolóikat is tullicitálják s a követelt harácsnál még többet iparkodnak beliferálni. Így srófolták fel 1872. óta az egyenes adókat 69 millióról 99 millióra, a fogyasztási adókat 14 millióról 70 millióra. Ez azonban csak az előirányzati emelkedés, mert tényleg még sokkal többet préselnek ki az adósoktól, a miből fedezik aztán a megállapított költségvetésen felül felmerülő kiadásokat s maradnak még a pénztári feleslegek: mindez a törvényhozási budgetjog nagyobb dicősségére!

Természetes aztán, hogy az ilyen felfelé való licitálásonál az igazság és méltányosság tekinteteit lábbal kell tiporni, sőt még a józan pénzügyi politika elveit is halomra dönteni: ledöntik magát a fát, hogy könnyebben férhessenek annak gyümölcséhez. Minden adókiivetési alkalmat két kézzel ragadnak meg, hogy az adókat fejebb srófolják, bár az általános gazdasági válság s az ennek folytán mindenütt érezhető üzleti pangás mellett még a régi adótételek is elviselhetetlenekké váltak.

## A „Pécsi Figyelő” tárcája.

### Magyar zene.

Igazuk van a Kudelfleek és Pantocsek „klasszikus” zeneóriásoknak: nincs magyar zene! Ungarische Musik?! Lächerlick!!! Magyar zene?! Csogyete?!

Én Istenem, magyarok Istené! amit mi örömlünk és bánatunk, édes szerelmünk, boldogságunk és szívfájdalmaink csodaszép dalos viesszhangjainak vélünk: az igazán erős lelket mélyéig átható bájosabbnál bájosabb dalaink, melyeknek hallatára szerelmes leányok és asszonyok szemei az ábrándozás hangulatának simogatásától tiszta kedélyből fakadt könyek harmatcsillogásától ragyognak és melyek még az élet viharában megacélosodott férfikeblekből is nem egyszer egy-egy édes sóhajt fakasztanak; — a mi hamisítatlan aranykedélytől gondúzó vidámságot szikrázó vig dalaink, melyeknek már első ütemeire idegesen kezdik rezegtetni a kis-asszonyok, de még az asszonyok is piskótlábaikat és a leányok, különösen az anyanyi leányok, kiknek selyemhajára már nem is illenek oly rosszul, ejh, mit! rosszul? oh, beh pompásan is illenek egy ici-pici menyecske főköttő, ezek a leányok, akikben egy égő szenvedélyvel szerető feleség szunynyad, ilyenkor valami csodálatos csiklando-

zást éreznek ereikben, nem, hóm? képtelenek nyugodtan ülni: önállóan vágyat éreznek, hogy egy táncos kártyát izgékony teremtetik a zene fölviillanyozó ütemeire rezegjen, (édes nagysád, talán szabad éppen nekem önt táncra kérni?!), mindez: hallgatós és táncra villanyozó dalaink, zeneileg szeretik, mindez nem zene, csak ritmus nélküli cinco-gás, mert nincs magyar zene, hogy az Isten égi korusában mielőbb alkalmazza Kudelfleek és Pantocsek urakat!

Nincs magyar zene! Magyar leányok, magyar asszonyok, amit ti magyar zenének képzeltetek, amely a szivetekhez szól, amelyért rajongtok: nem zene az, hanem a legszabályellenesebb hangegyveleg, mely csak zeneileg barbár füleknek tetszhetik. Azért tehát, ha magyar zenéről volna szó, mosolyogjatok kicsinylőleg, s ha netalán valaki társaságokban magyar dalokat akarna játszani, szánjátok a szegényt, hogy ennyire izléstelen, s oly kevés esztetikai érzéssel megáldott, hogy idejének csak egyetlen egy percét is magyar dalok zongorázására, hegedülésére, eléneklésére vagy egyéb hangszereken való eljátszására fordította.

Mert — óh Kudelfleek! óh Pantocsek! a magyar zene legjobb esetben is csak nevetségos zenei kuriózumnak tekinthető, melylyel „igazi komoly” zenéz nem foglalkozhatik. Ezért magyar zenét nem szabad tanítani a magyar zeneakadémiákon, zeneintézetekben s egyáltalán sehol sem, mert az a szülő, aki

csodlog arra kérésre a zenemestert, tanárt vagy hívják akárminek is, hogy gyermeküket a magyar zene táncra avassa, az a szülő mindehaddig kompromittálja magát, az a szülő a „klasszikus” Kudelfleek és Pantocsek előtt zenei műveltség dolgában egy óriási nulla.

Itt vagyunk. A millonizmus és csodaszép dalaink dacára még-még is a mi német és cseh, vagy az ő befolyásuk alatt álló, nagyképűkedésük által szuggertált zenészeink vallják és hirdetik, hogy magyar zene nincs, tehát magyar zenét nem is lehet tanítani. Annak a hirt magyar vendégszeretnek e tekintetben is kárát vallottuk. A német és cseh muzsikust addig láttuk tárt karokkal vendégül, míg aztán ő lett az ur a háznál. S olyan ur lett, aki gonyt ült mind-abból, amit mi mint a magyar génus édes zenei szülöttjét megszerettünk s idegen isteneket állított szentélyünkbe s minket ezek imádására kényszerítve, pocakot eresztett gögijében és örömben.

A német és a cseh muzsikuskok elárastották zenei intézeteinket, színházainkat, terjedtek, mint a filloxera, s nem rajtok mált, hogy a magyar zene nektárjából itt-ott, néha mégis csak kaphatunk egy kis iselítőt. Így persze szép Magyarországon magyar zenével művelt magyar, (akit a német itt is becsapott!) nem foglalkozott vagy csak kevésbé s hagyta ezt a — cigányoknak. Magyar zenét nálunk nem tanítottak, mert nem tudtak tanítani, de, persze nem vallották be

S ez a nemzetsanyargató pénzügyi politika csupán annak az óriási hazugságnak az igazolására van kitalálva, hogy a magyar állam a szabadelvűpárt uralma alatt mód nélkül felvirágozott, jólét uralkodik mindenütt az országban s a kik hanyatlásról panaszkodnak, azokat a számok legyőzhetetlen ereje cáfolja meg.

De mindez még csak megjárná, ha csupán magunk ennél abból a tálból, a melyet nagy keservesen megtöltünk, de hát annak busás részét a közös háztartáshoz igényli a mi kedves szomszédunk.

Óriási erőfeszítések, a polgárok vállainak a lerokadásig való megterhelése árán szaporítjuk állami bevételeinket s akkor előáll az osztrák szomszéd, a ki kiméletebben bánik a saját adózáival, s azt mondja: ime a te jövedelmeid huszonöt év alatt megkétszereződtek, míg az én háztartásomban távolról sem mutatkozik ilyen javulás; gazdasági viszonyaink aránya tehát a te javadra óriási mértékben megváltoztak azóta, hogy közös kiadásaink arányát megállapítottuk; neked tehát most megjavult helyzetted arányában sokkal többel kell azokhoz járulnod, mint eddig járultál.

Persze erre válaszul a mi kormányunk nem rukkanhat ki az igazsággal, nem mondhatja, hogy én kénytelen voltam adózóim tőkét megtámadni, ugyanazt a jövedelmet kétszeresen, háromszorosan megadóztatni, csak hogy ráfoghassam, hogy rendeztem pénzügyeinket; nem árulhatja el, hogy mily óriási mérveket ölt az országban az inség, s hogy az oly nagy garral hirdetett gazdasági fellendülés nem egyéb kortesfogásnál, mely a rablógazdaság leplezésére szolgál.

Mindezt a kormány továbbra is titkolni fogja s inkább belemegy a kvota

ezt, hanem e helyett a mi nagyraest német és elnémetesedett zenetanítóink azt hirdették, hogy nincs magyar zene. A mit mi annak képzelünk, azzal ments Isten, hogy valaki, aki komolyan akar zenét tanulni, foglalkozzék, mert a magyar zene — ront.

Ne higyjünk a németnek! Ami szép az szép. Akár dal az, akár szonáta, akár szimfonia vagy bármi más.

S amit szépen előadnak, az szép. S nem hogy szégyentünknek, de büszkeségünknek kellene tekintetünk, hogy a németek, különösen a németek nagy része tagadja a mi zenénk jogosultságát, mert ez a legjobb bizonyíték a mellett, hogy igen becsesek a mi zenei kincseink, s az ő beszédök pusztán a telhetetlen irigysége.

A magyar nyelvnek megszületett egy Petőfi, egy Arany János, akik a népnyelvnek kincseit is fölhasználva, örökbecsű műveket alkottak, s el fog jönni a magyar zenének is Petőfi, Aranyja, hogy csodaszép zenénk szellemében a magyar zenét klasszikus magasságig fejlessze.

A magyar zene nem ront. Aki rendszeresen tanul, aki technikáját fokozatosan fejleszti, a zeneirodalom remekeinek tanulmányozása mellett bátran megpróbálhatja, hogy akár hallás után is, a saját átiratában el-eljátszson egy-egy dalt. Eleinte nehezebben megy ez, de később e téren is nagyot haladhat az, akinek jó hallása, zenei érzéke és technikai ügyessége van.

Magyar leányok, magyar asszonyok! Daloljátok, játszátok a mi csodaszép dalainkat, legyetek őrző angyalai a magyar zenének! . . . **The w r e w k I s t v á n .**

felemelésébe; újabb milliókat fog kisajtolni az adózóktól a közös konyha számára, csak hogy továbbra is dicsekedhessék vele, hogy mennyire sikerült fokoznia az ország adóképeségét.

## H i r e k .

Pécs, 1896. április hó 30

### A viszontlátás.

Az év legszebb dátumainak egyike: Május elseje.

A természet új ruhát vesz magára, az idő enyhül, a csicsérgő madarak ismét felkeresik a magányos erdőt, . . . mi pedig téli ruháinkat a zálogházba viszzük, hogy az érte kapott pénzzel zsebünkben büszkén állhassunk oda háziurunk elé.

Igaz! csak háziurra nézve oly nagyon élvezetes e nap, a magamfajtájú emberek csak a vele való viszontlátás kéjes érzetének örülhetnek.

De szó a mi szó, megható egy pillanat az, midőn a gazdag, de fősvény háziúr leereszkedik a szegény napidijához, kezét fog, barátságosan szót vált vele . . . ő kis köszöntésemet sohasem fogadta el, ma — meglátva — már messziről leveszi zseiros fejfedőjét, ő ki a negyedév folyamán reám sem nézett, ma elémbe jön, őt kit sohasem találtam otthon, ha javíttatni, készíttetni akartam valamit, ma — örömmünnepe levén — már ajtaja előtt vár reám és lesi mikor jövök őt gratulálni.

Kezet fog, bevezet szobájába, letültet és kérdegeti: „Hát kedves Berényi, hogy érzi magát? Minden rendben van? No ennek igazán szívből örvendek!”

Kérdem már most, nem megható egy jelenet ez?

Fel is használom a viszontlátást, gyakorlom magam a rethorikában, emelkedett hangon előadást kezdek tartani tűzhelyemről, mely bedőléssel fenyeget, a . . . de ő a la megboldogult Károlyi Gábor közbevág . . . „Óh kedves Berényi oly ritkán látom, talán csak nem beteg, csak nem szenved hiányt valamiben?”

Én pedig mérgesen válaszolok e különös és szokatlan kérdésekre: „Sőt és sült burgonyát — hála az Égnek — nem nélkülöztem . . . de azok a régi ajtók, elromlott lakatok, mégis szegény . . .”

Csak hogy ő, bezsebelve már a negyedévi bért, törődve is az ajtók, ablakok meg lakatokkal, szokásához híven ismét közbeszól: „Egészen megfeledeztem, már rég ígérgetek Önnek egy jó szivart, ma beváltom ígéretem, gyujtson rá . . .” És ezzel markomba szorít egy 1 $\frac{1}{2}$  kros rövid szivart, átadja könyvecskémet, kikísér az ajtóhoz és . . . becukja utánam nyájasan köszöntve „Viszontlátásra édes Berényi!” . . . tűzhe lyem pedig még most is bedőléssel fenyeget, az ajtókat még ma sem zárhatom be, fürdőszobám még ma sincs, szalonomba még ma is csak a konyhán át juthatok, szobám falai csak a múlt században lettek kifestve stb. . .

Ilyen volt a mai viszontlátás, mely természetesen nagyon megható, de hát ez az ember sorsa . . . van azonban viszontlátás, melyet epedve várunk . . . csak hogy hiába.

**Stella.**

**Naptár 1896. május 1-én és 2-án.**

Naptár. péntek, május 1-én. — Róm kath.: Fülöp és Jakab. — Prot.: Fülöp. — Görög-kel. (április 19.) Pafnuc. — Zsidó: Lag boemer. — Nap két 4 óra 45 perckor. — nyugszik 7 óra 9 perckor — Hold két éjjél után 30 perckor. — nyugszik 2 óra 16 perckor déltán. — S z o m b a t, május 2. — Róm. hath.: Athanáz. — Prot.: Athanáz. — Görög kel.: (ápr. 20.) Teodor. — Zsidó: 8. Emor. 4. Nap két 4 óra 43 perckor; — nyugszik 7 óra 11 perckor.

— Hold két éjjél után 1 óra 58 perckor; — nyugszik 2 óra 31 perckor déltán.

**Időjárás:** hőmérősklet 14 2 Cels. fok meleg, légnymás 746. Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint meleg idő, jelentékeny csapadék nélkül várható.

Térzene a Széchenyi-sétáreren péntekend. u. fél 6 órakor.

— **(Személyi hír.)** Kardos Kálmán főispán ma este hidasdi birtokáról Pécsre érkezett, holnap a reggeli gyorvonattal pedig Budapestre utazik a millenniumi kiállítás megnyitására.

— **(Iskolaszéki ülés.)** Tegnap délután a polgármesteri hivatal helyiségében a közs. iskolaszék Aidinger János kir. tan. elnöke alatt ülést tartott. Tagok közepes számmal jelentek meg. A gyűlés első tárgya két új tagnak fölesketése volt. Azután felügyelőigazgatónak a népiskolákban megtartandó millenniumi ünnep mikénti megtartása iránti jelentése került sorra. Az iskolaszék magává tette a javaslatot. E szerint az összes népoktatási intézetekben f. hó 9-én lesz megtartva a millennium. Reggel hálaadó isteni tisztelettel, mely után a polg. leányisk. növendékek a „Hattyu” teremben, a belv. fiu és leány növendékek együttesen a tornacsarnokban jönnek össze. Az Ágostontéri, fels. vámh. utcai és szigeti külvárosi iskolák növendékei szép idő esetén az iskolai torna, illetve udvartéren csoportosulnak, rossz idő esetén a rajzteremben tartják ünnepélyüket.

Az ünnepély céljaira az igazgató egyelőre 50 frtot kér kiutalványoztatni, mi készséggel megadatott.

Bemutattatott a városi mérnöki hivatal által készített szigeti külv. iskola tervrajza, melynek építése 44 frtra van előirányozva. Áttétetik a törvényhatóságához.

Miután a tanácsnak a gondnoki teendő körvonalozása és beosztása tekintetében hozott intézkedése teljesen bevált, a gondnoki állást végleg beszünteti a felügyelőigazgatónak, kinek hatásköre a gondnoki teendő egy részének reá ruházásával szaporított, évi 200 frt, a főszámvevőnek pedig 50 frt tiszteletdíj szavaztatott meg, minélfogva a gondnok eddigi díjazásából még 200 frt megtakarítás éretett el. Helyben hagyta továbbá az iskolaszék felügyelőigazgatónak az ismétlődő leányiskoláknál eszközölt rendelkezését, mely szerint ez évben ismét 3 új tanerő lett erre alkalmazva. A budapesti tanítók ünneplése és fogadásánál felmerült 33 frtnyi költség megszavaztatott. Szokásban volt eddig, hogy a szegény iskolásoknak hacsnyát az iskolákban költettek a tanítónők. Miután ez a gyakorlat szerint célra nem vezető, a szükségéseket készen fogják beszerezni. Az intézetek első osztályai részére 8 db. gyorszámoltató készülék fog darabonként 3 frtjával beszereztetni. Örvedetes tudomásul szolgált felügyelőigazgatónak abbéli jelentése, hogy a f. tanév alatt az összes iskolába járók köz. kedvező egészségi viszony uralkodott s csak négy esetben fordult elő difteritisz és szór. ványosan gyors lefolyású fültő mirigylob.

Felügyelőigazgató a segédtanítók és segédtanítónők részére kéri a 10%-os eddig élvezett drágasági pótlék folyósítását a folyó évre, miután új év óta a tervezett fizetés rendezés miatt ebben nem részesültek és előreláthatólag a fizetés rendezés kedvezményét nem is élvezik, erre kilátás ez idő szerint nincs. Miután erre fedezet hiányában az iskolaszék határozni nem illetékes és a költségvetésbe e címen felvéve összeg nincs, a kiutalványozási kérvény a tanácshoz tétetett át, illetőleg kimondatott, hogy akik igényt tartanak a drágasági pótlékre, folyamodják meg. Jóllehet az iskolaszék egyes tagjai fel-fogása szerint erre igényt sem tarthatnak.

miután a köztörvényhatóság fizetés rendezési tervezete ellen felfolyamodtak ugyanazok.

Wlassich közoktatási miniszter acélmetsetű arcképe két példányban a polg. leányiskola és a belvárosi iskola irodahelyiségei részére beszereztetni rendeltetett.

S z i e b e r t Róbert segédtanító kérelme rendszerítése tárgyában ugyanazon okoknál fogva nem teljesíthető, mint amely okok a drágasági pótlék folyósítását akadályozzák.

Bemutattatott J o z g i c s János plebános káté imakönyve, melyet a busgó pap a millennium alkalmára írt. Miután az ár tekintetében igen méltányos feltételekhez van kötve annak beszerzése, különösen tömeges megrendelésnél, vélemény adás végett kiadott felügyelő-igazgatónak, nem-e volna alkalmas iskolai jutalmazásra az év végén?

Több tanító és tanítónő ötöd éves korpótléka szavaztatott meg, valamint végül egy a polg. leányiskolába és népiszkolákba járó növendékek több szegény szülőjének kérelme a tandíj elengedése tárgyában kedvező elintézését nyert. Ezzel véget ért a gyűlés.

— **(Előléptetések a honvédségnél.)** A májusi csillaghullásban a magy. kir. honvédségnek is része van. Az itt történt előléptetések közül a bennünket érdeklő előléptetéseket a következőkben adjuk: őrnaggyá lett előléptetve W e i s z József első oszt. százados; I. oszt. századosá I v á n k a Sándor a pécsi 19-ik honvédgyalogezrednél. Másodosztályú századosok lettek ugyanez ezredben S z á v i t s Kornél, B r a u n Antal és J u r a s i c h János Antal főhadnagyok; míg dunaszekcsői és rácgörcsönyi J a g a s i c s Kálmán és P a u e r Károly hadnagyok főhadnaggyokká lettek előléptetve. A pécsi 8-ik honvédhuszárezrednél I. oszt. századosá lettek szakácsi C s o r b a József és jamniki J ó n y László, II. oszt. századosok és főhadnaggyokká léptek elő S z i k l a y Kálmán és S z á n t ó Béla hadnagyok.

— **(Áthelyezések a honvédséghez.)** A pécsi 19. honvéd gyalogezredhez áthelyeztettek: C u p y Béla, volt tartalékos hadnagy és S z á s z y János hadnagy a 86-ik cs. és kir. gyalogezredtől. Végül a pécsi 44-ik cs. és kir. gyalogezredtől K o v á c s József hadnagy a 24-ik honvéd gyalogezredhez lett áthelyezve.

— **(A szervezkedési bizottság ülése.)** Pécs város szervezkedési bizottsága ma (csütörtökön) délután 3 órakor tartotta ülését a városház közgyűlési termében, melyre a résztvevők, a legutóbbi közgyűlés főhatalmazásához képest, nagyobb számban lettek meghíva. Az ülés tárgya volt az önkormányzati szabályrendelet végleges szövegének megállapítása és a tisztviselői fizetések szabályozási tervezete.

— **(A ref. konvent segélyei.)** A dunántúli egyetemes reform. konvent szombaton fejezte be tárgyalásait. Ugyanekkor állapították meg az egyes hitközségeknek és lelkészeknek adandó segélyeket, melyek közt a pécsvárad reform. hitközség 50 frt és Nagy Lajos, simontornyai segédlelkész szintén 50 frt segélyt nyertek.

— **(Bírósági áthelyezések.)** B ő k Béla, a pécsi kir. törvényszéki és S z i k r a y Emil, dárdai kir. járásbírói aljegyzők kölcsönösen áthelyeztettek.

— **(Új anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszter Somogy megye miháldi anyakönyvi kerületébe S z i g e t h y Lajost, az alsófokiba C s e r t i Mihályt anyakönyvvezetővé; a drávafokiba G a r z ó Pált, mibe dr. Káli H e g e d ű s Istvánt anyakönyvvezető-

helyettesekké kinevezte a őket egy a házassági anyakönyv vezetésével, mint a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbísta.

— **(Hurcolkodás előtt.)** A hurcolkodás nagy napja itt van s e körülmény félelemmel tölti el a hurcolkodó népség szívét. Mert költözködni muszáj mindenkinek, ha még oly kevés kedve is van hozzá. Ha nem fizet az ember, akkor kiköltöztetik, ha pedig fizet, hát a háziúr vagy hásmester gorombaságai folytán maga mondja föl a lakást. A költözésre szánt időből kijut mindenkinek, mert a szabályrendelet intézkedik mindenképpen. Hogy miképpen, azt megtudhatja aki kíváncsi rá, a rendőrségnél; hova egyre-másra mennek a tanácsot kérő hurcolkodó felek. Adjon Isten mindenkinek erőt, egészséget a hurcolkodással járó szenvedések elviselésére s elég türelmet a jövő fertályig elnyelni a házörzök szekaturáit! Vigasztalja őket az a tudat, hogy így élve elnyerendik a mennyeknek országát s hogy odafönn már nincs költözködés.

— **(Szemvizsgálat.)** A pécsi belvárosi fiu- és leányiskolában dr. T o l n a y Vilmos tegnap a délelőtti folyamán az összes ifjuság fölött szemvizsgálatot tartott. Egyiptomi szembetegség, mely ragályos tünetű lett volna, nem merült fel, azonban egy pár gyanusnak látszó szembajos gyerek mégis találkozott, kik iránt a kellő intézkedés már megtétezt.

— **(Gyászhir.)** P a p p Lajos kir. törvényszéki hivatalnok elhunytáról tegnapi számunkban csak röviden emlékezhetvén meg, kiegészítjük e hírünket azzal, hogy a boldogult életének 41-ik és boldog házasságának 8-ik évében szűnt meg élni. Temetése május 1-én d. u. fél 6 órakor az ágoston-téri lakásáról fog végbemenni. A kir. törvényszéki épületen és a polgári kaszinón, melynek tagja volt, gyászlobogó leng. Nyugodjék békével. — Özv. F á b r y Zsigmondné szül. S c h w a b Éva, ma reggel, életének 62-ik évében meghalt. Temetése szombaton délután 4 órakor lesz a megye utca 24-ik számú házból a budai külvárosi közsirkertben. Az engesztelő szentmise ugyane napon reggel 9 órakor tartatik lelkiüdveért a belvárosi plébánia templomban.

— **(Mohácsi tanítók baja.)** Nincsen öröm, ürm nélkül. Mig egyes városok és törvényhatóságok a tisztviselőiknek a millenniumi év alkalmából bizonyos kisebb-nagyobb mérvű anyagi áldozatok hozatalával teszik nevezetessé, emlékeztetessé ezt az esztendőt; május hó első napjaiban a kiállítás megnyitása alkalmából ünnepeket rendeznek, — addig Mohácson a róm. kath. hitközség lelkészei, tanítói is bizonyos örvendés reménységgel néznek a május hónap el-sejének elébe. Fizetésüket, melyet az országos törvénynek ellenére még mindig utólagos részletekben szoktak kapni, hogy a millenniumi év ő reájuk igazán emlékezetes legyen, április havi fizetésüket — a pénztár üressége következtében nem kaphatják meg. Már most hogy milyen gondolatokat ébreszthet a millenniumi év a tanítóban könnyen megadható rá a felelet; talán még sem oly rózsás a népnek anyagi helyzete, mint némelyek állítják, avagy talán a szavazók számát megapasztani célzó Bánffy rendeletének szüleménye, hogy az adóvégrehajtó kipihenhettemagát.

— **(Osztályvizsgálatok.)** Ma volt az utolsó előadás a pécsi gimnázium 8-ik osztályába járó tanulóknak és május hó 2-án

kezdettük vészik az osztályvizsgálatok, a melyek május 15-éig tartanak, a mikor nyomban kezdődnek az érettségi vizsgálatot megelőző írásbeli vizsgálatok.

— **(Májusi ájtatosságok.)** A belvárosi plébánia templomban ma kezdik meg a májusi ájtatosságot, mely egész hó folyamán minden este megtartatik és mindig fél hétkor kezdődik. — A Miasszonyunkról nevezett nőzárda Szcitovszky-téri templomban pedig vasárnap délután fél ötör kezdik meg a Mária-vecsernyéket, mely alkalommal a főgimnáziumi énekkar fog közreműködni.

— **(Nem lesz munkásgyűlés.)** A helybeli sub titulo socialdemokrata párt vezetősége holnap, május 1-re nagy népgyűlést akart tartani a tornacsarnokban. A főkapitányság azonban a népgyűlést nem engedélyezte s így azocialistáink csak kirándulásukon csinálhatnak propagandát elveiknek.

— **(Vidékiek sorozása.)** A sorozó bizottság ma délelőtti a vidéki illetőségű, de állithatási engedélyt Pécsre nyert sorozás alá eső hadkötelesek vizsgálatát foganatosította, a mikor is összesen 123 egyén állt a sorozó bizottság előtt s közöttük 31 találtatott fegyverszolgálatra alkalmasnak. A bizottság délután a sorozás egyeztetését végezte s ezzel működését végleg be is fejezte.

— **(Megvert leány.)** Ma délután 3 óra tájban véres verekedés színhelye volt a Katalin utca, hol egyik házból hurcolkodó lakó egy a házhoz tartozó, fiatal, tizenöt éves leánynyal összeveszett és azt dühösségében véresre verte, mire a keze közül kiszabadították. A megvert leány atyja orvosi látletet vetetett fel leánya súlyos sérüléséről és az esetet bejelentette a rendőrségnél, honnan az iratokat átteszik a törvényszékhez.

— **(Végre vége van!)** Az adókiivető bizottság tegnap fejezte be működését a városházán. Ápril 13-tól kezdve összesen 14 délutánon át ülésezett a bizottság s tegnap délután a bányaadó jutalékok és ügyvédek adóját letárgyalván, az adókiivetési tárgyalásokat ezzel befejezte.

— **(Szegényház Német-Bólyban.)** Nagyobb és vagyonosabb községeink ugyszólván versenyeznek egymással a millenniumi emlékek megalkotásában. Ebből a hazafias versenyből Német-Bóly község sem hiányozhatik, melynek hazafias érzelmű lakosága semmi alkalmat sem szokott elmulasztani, a hol a hazafiságot tettekben is kell nyilvánítani. Így a községi képviselőtestület legutóbbi gyűlésén nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy az ezredéves ünnepély emlékének megörökítéséül szegényházat létesít; az ehhez szükséges pénzt részint gyűjtéssel, részint a községi pénztárból szerzik be. A dicséretre méltó határozat alapjául szolgáló indítványt ki más tehette, mint Streicher József, a község plébánosa, ki a sajátjából 300 forintot ajánlott föl a szegényházra.

— **(Gyilkossági kísérlet.)** A mi egyébként jámbor, békés természetű sokacaink egy részének a bortól felhevült állapotban való féktelen indulata és vadságának egyik újabb fényes bizonyítékát szolgáltatja az a vadállati kegyetlenséggel végbevitt gyilkossági kísérlet, a mely a napokban folyt le Mohácson és a melynek két áldozata is van. Cselinác Ivó vagyonos mohácsi földműves szülék gyermeke már rég haragosa Balatinác Antal mohácsi 34 éves napszámosnak, mivel ez őt gunyolódásai miatt egy isben pofoncsapta. Az ügynek sokac fogalom szerint lovagias elintézésére csak az alkalmat várta, nem lévén a sokac párba-j kodexban záros határidő kitzúve az ily ügyek elren-

desására. Ez az alkalom nem sokáig késett. Tadits János nádor-utcai kocsmájában ittak mindketten. Balatinác Antal, Kostánczi György és Bosnyák Jakab társaságában, Cselinác Ivó pedig egyik cselédje Rosman Iyó társaságában fogyasztotta a fillokszerát kimélte hogy levét. Cselinác távozott előbb cselédjével rösség állapotban, majd utóbb Balatinác is Bosnyák Jakab társaságában utnak indult. Azonban nem sokáig mentek együtt, mert alig értek a barátok utcájáig, Cselinác Balatinác Antalra lesvén reá támadt, s előbb egy léccel verte meg, majd utóbb késsel több helyütt és pedig fülén, arcán, fején és hátán, összesen 7 helyen a legnagyobb kegyetlenséggel megvagdosta, s a midőn Bosnyák Jakab, társának Balatinácnak védelmére akart kelni, Cselinác cselédje őt is hátán és nyakszirtjén veszélyesen megsértette. Ezek után mindketten megfutottak, a két sérültnek a szenvedett vérvesztés dacára még volt annyi ereje, hogy közel eső lakásukra eljuthattak, hol a rendőrség által előhívott községi orvos rössesítette őket az első segélyben. Balatinác sérülései veszélyesek. A tetteseket a csendőrség még az éj folyamán elfogta.

#### — (Egy ex-halász Odisszeái.)

Günther János, magát dunaföldvári halásznak mondó emberke, valami rossz fát tehetett a „Nemzet” nevű csavargózsón, a melyen állítása szerint matróz volt, hétfőn kiakbolított a hajóról és valami módon Mohácsra került. Mohácsra érkezése után valami üzlet után nézett, habár már a szép holdvilágos estén neki való üzlet a házakban nem igen jutott, mert bizony egy helyről a háznak hű őrzője Günthnernek a lábikrájába marta a bélyegét. Így megbélyegezve a felső Dunaparra bandukolt, itt megpillantva az ő állítólagos mesterségéhez tartozó vizijárműben egy evezőt, magához vette. Így felbátorodva újabb sikerén, a betonfal mentén szemlét tartott a ladikok felett. Bizony jó hosszú uton nem találhatott edényt, amire ókigyelme bizonyos morgással fejeste ki a mohácsiak ladikasegénysege fölötti érzelmeit. Eközben eljutott a város alad. részére, itt már összeszedhetett vagy 7 evezőt, 2 slattágot (hosszu vékony kötél ladikhusához), 1 szapolyt (vishányó) és ami főkivánsága volt, egy csiklit (ladikocskát). Hogy az ipasz, csak ugyan halász lehet, mutatja azon kivánsága, hogy nagy halászhálóra is fáj a foga, mert először Beck András tulajdonát képező hálót próbálta leemelni, de az igen magasan volt a rókának, tehát Huber Jánosnak mintegy 60 frt érő sok öl hosszúságú hálóját akarta „hálójába” keríteni, ennek a magasságán már úgy akart segíteni, hogy késével „szakértőleg” levágta és kezdte a csiklibe cipelni, hogy asután más határon értékesítse. De nem asórt molnár a molnár, hogy aludják, Orkita melnársegéd csendesén közelébe jutott a halászkodónak, nyakon csipte, amugy Isten igazában éjszakásan megkenegette és bekisérte a város házához. Éjjeli 1 órától fogva már ott tervezgetett talán valamit akkorra, ha majd a csendőrség kezéből kikertül.

— (Községi ülés Mohácscon.) Mohácscon, az állásától felfüggesztett városi albirónak helyettesítése, a kedden — április hó 28-án — tartott rendkívüli közgyűlésen, mely alkalommal Trixler Károly járási főszolgabíró elnökölt, nem reményelt simasággal történt meg. Mivel az állás csak akkor fog választás utján véglegesen betöltetni, ha a felfüggesztett albirónak a megye alispánjához beterjesztett felebbezése fölött határozat hozatott. A keddi ülésen jelentékeny szavazattöbbséggel M á l e s János III. kerületi esküdtet választotta meg a képviselőtestület. A választás megtörténte után a főszolgabíró eltávozott és Sepác József városbíró vette át az elnökséget. A napirendre kitűzött tárgy közül a legjelentékenyebb és ki-

magasló volt a millennárius bizottságnak a millennium mikénti megünneplésére vonatkozó javaslata. A javaslathoz 9 pontja közül 8-at egyhangulag fogadott el a közgyűlés, csupán az első fölött történt szavazás. Ennek a pontnak az ellenszót is nem a kislelkűség, sem az, hogy az ünnepnek fényére árnyékok akartak bocsátani, hanem a lakóság szomorú anyagi helyzetét tartották szem előtt, mikor annak az évi 400 frt ösztöndíjnak a megssavazását jobb időkre akarták halasztani. De Német Lipót és Margitai Péter lelkes felszólalásai után 5 szavazattöbbséggel elhatározták, hogy a javasolt 150—150 és 100 frtos ösztöndíjat 1897. évtől kezdve mindenkor és minden évben Mohács felveszi az évi költségvetésébe, mohácsi születésű és illetőségű, vagyontalan, valamely hazai közép- vagy felső iskolán tanuló ifjaknak segélyezésére; a 100 frtos ösztöndíjat egy hasonló állapotú, és valamely hazai mezőgazdasági iskolán tanuló ifju számára alapítja; ugyan-csak elhatározatott, hogy szegényházat állítanak; helyreállítja a Cselepaták mellett épült emlékművet; a mohácsi vész hőseinek a város belső területén országos gyűjtés útján méltó emléket emel. A 10-én d. e. 11 órakor tartandó díszgyűlésen mind ezeket örökemlékű jegyzőkönyvbe foglalják, melyben a már építés alatt levő nagyobb munkálatok is fel lesznek sorolva. Így a Szepesy-téri parkirozás, a még átveendő betonfal, a nyáron megnyitandó ovodák, a vármegyei közkórház, a nyár folyamán emelendő állami polgári fiu- és leányiskola, a melyekre a város pénz és telekértékben 200,000 frtot meghaladó összeget áldozott. — A községi orvosnak az első negyedévről szóló jelentése örvendetes tudomásul szolgált, mivel Mohácscon a közegészség javult, születések és halálozások aránya szép szaporodást mutat. Örvendetesen és köszönettel fogadtatott a földm. miniszteriumnak rendelete, hogy a várost az árvíz ellen védő betonfal építési költségeihez segélyképpen 10,000 frtot utalványozott, de mint Német Lipót megjegyezte, szomorúan is érintheti a várost, mert Bethlen gróf még minisztersége idején Mohácscon lételekor egész nyilvánosan még 20,000 frt, összesen 30,000 frt segélyt helyezett kilátásba. A mire néve a város — tekintve, hogy a mű a Duna szabályozási vonalba esik — újabb kérvénnyel fog a miniszteriumhoz járulni. — Mivel Mohácsnak a nyáron és ősszel öt hónapon keresztül nincs országos vásárja, a meglevőket pedig a kereskedelem, ipar és mezőgazdaság érdekeinek megsértése, megrövidítése nélkül át-helyezni nem lehet, az általános ipartestület beadványa alapján, a város szeptember hó közepé tájára egy új országos vásártartási engedélyt fog kérelmezni a miniszteriumtól, a pécsi ipar és ker. kamara ezen kérelemnek pártolása iránt meg fog kerestetni. — A Szepesy-tér folyamatban levő be-fásításának befejezése céljából a közgyűlés újabb 200 frtot szavazott meg. — A nyár folyamán megnyitandó községi ovodáknál alkalmazandó dajkáknak fizetését lakáson kívül, ha tanfolyamot végzett, évi 180 frt, különben pedig 120 frtban állapították meg, a felügyelő bizottság javaslata szerint.

#### — (Millenniumi hangverseny.)

A Pécsi Dalárda által május hó 10-én rendezendő hangverseny próbái már szorgalmasan folynak. Az összes fölkerült dalegyletek megígérték közreműködésüket, s az első közös próbát a Hattyu termében vasárnap délután 3 órakor tartják meg. Az ünnepi misének főpróbája a pécsi zenevilág jelesebbjeinek zenekisérete mellett vasárnap délelőtt lesz a népiskolában levő egyleti helyiségben. Mint értesültünk, a hangverseny belépti díjai a rendes színházi árak lesznek, melyek f. évi

május 4-étől, hétfőtől kezdve előre válthatók Valentin Károly üzletében, míg a hangverseny napján a színházi pénztárnál lesznek kaphatók.

#### — (Reményteljes csemete.)

A baranya-szentlőrinci szolgabírószág megkeresése folytán rendőrségünk most egy 13 éves gyereket keres, a ki fiatal kora dacára is igen reményteljes csemetének bizonyult. Eperjesi Vendelnek hívják a gyereket, a ki dinnyeberkii születésű s Király József szentlőrinci asztalosmesternél inaskodott. A gyereknek azonban mindenhez volt kedve, csak a dologhoz nem. Azon kezdte, hogy mestere szavát nem fogadta; majd meg-megszökött a hástól s egész nap csatangolt a környékben. Egy ily alkalommal bejutott ide Pécsre is s csavargók társaságába keveredvén, azok annyira megmételtyesték a minden rosszra fogékony lelkét, hogy aztán már épen nem lehetett vele birni. Visszament ugyan a mesteréhez, de csak azért, hogy a ruháit magához vegye és innét megszököjék. Ezt meg is cselekedte s vasárnap óta nem birnak a nyomára akadni. Most keresi rendőrségünk is, hogy nem jött-e be ismét Pécsre, a hol valamelyik csavargó kompánia vehette a pártfogásába s tanítja ki nem a legépületesebb dolgokra. A mi mindenesetre csak kár a fiatal gyerekre néve, mert lelke így a teljes megromlás veszedelmének van kitéve s odajut, hogy bebizonyítja, miszerint nem hiába tartották reményteljes csemetének.

— (Megkerült tolvaj.) Pár héttel ezelőtt közöltük, hogy Perényi Katalin cselédleánytól miképen lopott el 12 drb inget Frankfurter Salamonné asszonyság. Bement a leányhoz, himző és varrónőnek mutatta be magát s előadta, hogy olcsó árban ajánlkozik ingeiket kijavítani, vagy azokba nevét behimezni. A leány átadott neki, minden gyanu nélkül, 12 drb inget, hogy himezze bele a nevét s azokkal az asszony elment. De nem haza, hanem egyenesen házalni indult velök, el is adta őket s akkor szépen megszökött Pécsről. A rászedett leány, mikor az ingeket hiába várta vissza s az asszonyt lakásán nem találta, bejelentette az esetet a rendőrségnek. A rendőri nyomozás lassankint előkerítette az ellopott ingeket azoknál, kik Frankfurternétől kéz alatt megvették s visszaadta a leánynak jogos tulajdonait. A vevők így hoppon maradtak s ez esetből az a megszivlelendő tanúság, hogy soha se vegyünk kéz alatt semmit, mert az ily tárgyak a legtöbb esetben lopottak, az ember csak magának csinál kárt és kellemtelenséget s keveri magát orgazdaság gyanujába ily esetekben. Maga a tolvaj asszony is megkerült tegnap: rendőrségünk kinyomozta és elfogta, ma pedig át lett kísérve a királyi ügyészséghez.

#### — (Millenniumi ünnepély.)

A pécsi ciszt. rendi főgimnázium ifjusága és tanári kara május hó 8. és 9-én tartja meg a millenniumi ünnepélyt a maga részéről, minthogy el kellett állni attól az eredeti tervtől, hogy a gimnázium és reálisiskola ifjusága együttesen tartsa meg az ünnepélyt, mert a remélhetőleg nagyra számított közönség befogadására alkalmas hely nem kínálkozott. A május 8-iki ünnepély a szépen földiasított tornacsarnokban fog lefolyni, melynek minél impozánsabbá tételéről Ágh Timót dr. tanár, amint e téren valóságos kapacitás, már is kiválóan buzgólkodik. A részletes programm csak a napokban kerül

nyilvánosságra; annyit azonban előre is közölhetünk, hogy ennek fénypontja lesz a Várady Antal póétánk által direkt erre az alkalomra írt és a főgimnázium jelenlegi igazgatójának ajánlott óda elszavalása. Ugyancsak ez alkalommal fogja bemutatni tudományát a főgimnázium saját zenekara, mely Bitter Illés tanár vezetése alatt szorgalmasan készül. Május 9-én fényes Te Deum lesz a belvárosi plébánia templomban, melyet egyházi beszéd követ. Az ünnepek részletes programját lapunk legközelebbi számában hozzuk.

— **(Juhász Ilona a cukorkagyárban.)** Kedves vendége volt tegnap délután az Első pécsi cukorkagyárnak: látogatást tett ott szintársulatunk primadonnája, Juhász Ilona. A kedves vendéget Strausz Béla, a gyár főnöke kalauzolta s előzőkeny figyelemmel ismertette meg vele a cukorkagyártás édes mesterségének inycsiklandoztató titkait s a primadonna jelenlétében mindjárt készített is egy csomó cukorkát, melyeken — a vendég kedves meglepetésére — a „Juhász Ilona“ név olvasható. Az ekkép készült cukorkák „Juhász Ilona cukorkák“ elnevezés alatt legközelebb forgalomba kerülnek s bizonyára igen sok kedvelőjük lesz, mert igen édesek, ami nem csoda, mikor a kedvelt primadonna tiszteletére gyártattak s nevét viselik magukon. A gyár egyidejűleg milleniumi cukorkákat is készített, melyeken „Ezerév“ felírás és a magyar korona rajza látható. Juhász Ilona azzal a kijelentéssel

hagyta el a cukorkagyárt, hogy ott igen kedves órát töltött s erre az intézményre Pécs városa büszke lehet.

— **(Harcászati lögyakorlat.)** Május hó 5-én (kedden) a Mecsekön harcászati lögyakorlat fog tartatni. Es alkalommal a Mecsek körüli közlekedés reggel 7 órától 11 óráig el lesz zárva.

— **(Adományok.)** Péter Ferenc városi építész-mérnök az önkéntes tűzoltó-egyesület pénztára javára 2 frtot adományozott, mint egy hivatalos ügyből kifolyó napi-díját. — Az Assicurazioni Generali részvénytársaság pedig, mely a tűzoltó egyesülettel szemben már többször adta jelét nagylelkűségének és áldozatkészségének, az egyet uj szerkesztésének beszerzési költségeire 50 frtot adományozott.

— **(Idill a Bányatelepen.)** Vidám történetet közölnek velünk a Bányatelepről egy pár emberről, akik azért veszték össze, hogy annál szebben kibéküljenek. Példának való eset ez arra is, hogy az anyakönyvvezető emberséges türelemmel és szép szóval gyakran fordíthatja jóra összekülönbözött családok ügyeit. Egy öreg bányász sivataros reggelre nyitotta ki a szemét: az asszony ott hagyta bucsuzás nélkül. Az új folyamán megszökött. Vitt magával a házból egy kocsiderékre vajú egyetmást.

— Ejnye, ejnye, — morgott az atyafi és elment panasztevére a kapitányhoz, aki egyszersmind anyakönyvvezető is. Ott astán

bevádolta az öre; gazda a fiatalos menyecskét, hogy:

— Meglopott a szemérmetlen.

Előhozták a menyecskét, aki azt mondta:

— Jussom van hozzá, mert két eszten-deig éltem mellette, oszt még se esküdött meg velem.

Az atyafi gondolkozott, de nem akart. Erre nagy tanítást adott nekik az anyakönyv-vezető. Az öreg csak azt felelte:

— Csak a bútor kell vissza.

— De azt nem adom vissza — felelt a menyecske.

Erre az öreg elszánta magát:

— Akkor gyere te is.

És kihirdették magukat — esküvőre.

Ezzel a vad párral is kevesebb lesz két hét múlva a bányatelepen.

Lapunk legközelebbi száma, tekintettel május 1-ére és a helybeli lapkiadók amaz egyértelmű elhatározásából kifolyólag, hogy május 1-én lapot nem adnak ki, szombaton f. hó 2-án este jelenik meg.

## Művészet, irodalom.

○ Egy szegény ifju története. K. H e g y e s i Mari asszony Feuilletnek e szentimentális, megrázó hatású, de nagy emberismerettel és igazsággal megkoncipiált színművében bucsúzott el a pécsi közönségtől.

— Én szeretlek, szeretni foglak mindig!

Vas Aranka azonban megrásta a fejét hitetlenül.

— Nem, nem! Egyszer majd eljön az idő — talán nincs is már messze — mikor nem bírom tovább a tettetést. Eldebok magamtól minden nyugót és kivettem magamat a világba. Hogy állhatnál te ott akkor, hogy megmentsél, hogy megadd nekem azt, a mit elhagyok, az otthont? ... Pedig meg kell lennie; már nem bírom sokáig.

Szinte megrémülve hallgatta Dömeházi Saul e szavakat.

Ő erre sohasem gondolt, hogyan is gondolhatott volna? Bisott az asszony erősségében, a ki nem árulta el szerelme titkát s a kit mindig olyan megelégedettnak látott, valahányszor karjai között tartotta. Hitte, hogy nem fog mást kívánni, csak szerelmet; remélte, hogy belátja lehetetlenségét minden más módnak s a boldogságot nem vesszélyezteti kivihetetlen, csakis bukással végződhető harc indításával.

S bizony nem tudott az asszony kérdésére válaszolni.

Azt már, a mit most kért, érezte, hogy nem bírná megtenni.

Szenvedélye hatalma alatt szerelme eddig terjedt és nem tovább. A két szerelem közül, mely szívért fogva tartá, ez a szenvedély táplálta szerelem volt a gyengébb s amaz, a szereteten alapuló, az erősebb. Sőt talán a harmadik, a dicsőség, a hírnév szerelme is erősebb volt a lelkében, mint az az első.

Es az az asszony mintha csak tudta volna ezt.

Hanem azért, a mint Évit az ebédutáni vonattal elbocsájtja hazafelé, egyenesen odatart a Ferencvárosba, a jól ismert kicsi háshoz.

Ma találkozásuk van ismét.

Nem látja senki az elhagyott utcában, mikor belép a kapun. Az udvaron se találkozik senkivel, a mint áthalad oda a kert mellé, hol az a szoba áll, mely annyi édes, gyönyörteljes titok egyetlen ismerője már oly régóta.

Megnyitja az ajtót, de nem nyílik ki az.

Mi ez? Hát nem lenne még itt az asszony?

Nem is emlékszik, hogy fordult-e elő már ez az eset. Hisszen valahányszor jött, Aranka már várta és beléptekor tárt karokkal ugrott a nyakába.

S most nincs itt.

Node nem baj. Neki is van kulcsa az ajtóhoz. Előkeresi a zsebéből, kinyitja az ajtót s belép a puha, kis fészekbe, melynek minden zuga cábitó szerelmet susog fülébe.

S a mint vár az asszonyra, essébe jut az itt átélt gyönyörök sokasága; essébe jut, a mint először a karjaiba omlott itt Vas Aranka s a hogy tartotta szerelmmel, csókkal, gyönyörteljeséssel mindig, mikor itt reájuk borult az édes egyedüllét boldog titokzatossága.

Egyszerre agyáhos vágódik a gondolat, hogy hát ha nem jön el az asszony?

De szinte nevetni szeretne ezen a badar gondolaton. Dehogynem jön el, dehogynem! Hová menne hát szerelemért, boldogságért, ha ide nem? Pedig szerelem, pedig boldogság nélkül nem tud élni ez az asszony!

Es a bucsú illet a mi műértő közönségünkhez, mely igen szépen megtöltötte a színházat a lelkesedéssel és sugó tapsokkal tüntetett a kitűnő művész mellett, a kit egy óriási babérokoszorúval leptek meg tisztelői. A bucsú vendégművész Laroque Margitot játszotta meg az ő nagy és szép művészetével, melynek során olyan alakításban mutatta be a gazdag, büszke, mindenki iránt bizalmatlan, Odio Maximeot csaknem a halálba kergető, majd megtört, bocsánatot és végre boldogságot nyert lelkét, a milent még szinpadunkon nem volt szerencsénk látni. Minden kép után ötször, hatszor hívta a függöny elé a játéktól elragadtatott közönség. Odio Maximeot a „szegény ifju“-t Somogyi játszotta, a ki úgy látszik, belátta már, hogy Mészáros Lajos szerepkörét nem ruházhatja kezdő színészekre s inkább magát ambicionálja addig a fellépésekre, míg megfelelő tagot talál Mészáros utódjául. Mai játékból is kitetszett az ambíció, a melylyel szemben csak elismeréssel lehet adóznunk, de bizony sem hangjában, sem játékbeli modorában nincs meg az az érzelmet kifejező változatosság, a mi az ugynevezett „hőszerelem“ szerepkörre predestinálja a színészt. Bográ Jánostól az öreg Larokk szerepében valóban kitűnő alakítást láttunk, a mely a milyen megrázó, ép oly életű és művészi volt. Baghy Gyula nagyon jól megfelelt Bevallan márk szőlőcsap szerepében, valamint Polgárné, Gyarmathy Boross és Bodroghnyéné is jók voltak. A környe-

zet egyebekben is lehetőleg igyekezett passzolni a vendégművész kitűnő játékához s ez most sikerült is kivétel nélkül mindenkinek. (→)

○ Peterdy Makón. Peterdy Sándor, a pécsi színház tagja, a ki vírágvasárnap óta társulatával, mint színigazgató Orosházán játszik nagy anyagi és erkölcsi siker mellett, május elején Makóra megy, a hol társulatát már most is nagy érdeklődéssel várják.

## Törvényszék.

§ Harmadosztályu temetés. A múlt évi július hó 23-án egy kis halottat temettek a magyar-üröghi temetőben. A kis halott Zsikó János ottani lakos unokahuga volt, a kinek temetési szertartását Zsikó Péhm Kristóf magyar-üröghi plebánosnál rendelte meg, lefizetvén érte a szokásos 3 forintokat. A temetést Péhm Kristóf plebános maga végezte s mikor a sirt beszentelte s rövid latin imát mondott, távozni akart a kántorral egyetemben. Zsikó János azonban elébe állt e szavakkal:

— Vége van már?

A lelkész igenlő válaszára pedig kifakadt, hogy még ének is van hátra, hogy a kis halott így csak „barom módjára“ van eltemetve, ő megfizette a rendes díjat a plebánosnak s attól „szemtelenység“ ilyen temetésért, a melyik a legutolsó, 3 forintokat

felvenni. S azszal fenyegetőzött, hogy az esetről jelentést tesz a püspöknek.

A lelkész a kezében levő kereszttel Pécs felé mutatott ekkor s távozni akart e szavak közt:

— Tessék!

Zsikó János azonban utját állta s mikor Péhm Kristóf félre akarta maga elől lökni, a lelkéset arcul ütötte.

Valláselleni vétség büntette miatt állt tegnap délután e tetteiből kifolyólag Zsikó János a pécsi kir. törvényszék előtt, a hol is dr. Rákosi Imre alügyész, mint a vád képviselője, szép beszédben mutatott rá arra a sajnálatos körülményre, ha akár a család tagjai, szülők és gyermekek, akár a hívők nagy családjából a lelképásztor és a hitközség egy tagja állanak a földi igazságszolgáltatás előtt: a lelképásztor, mint megsértett, mint panaszos, hiveinek egyike pedig mint sértő, mint vádlott. Ilyen vádlott Zsikó János, kinek bünnőségét a végtárgyalás beigazolta s két vallás elleni vétség büntette miatt kért szigoruan megbüntetni. A vádbeszéddel szemben Egrý József védőügyvéd védence felmentését kérte, mert annak felindulását az a körülmény, hogy nem olyan volt a temetés, milyenért megfizetett: igazolja és felmenti s arcul csak önvédelemből ütötte védenca a lelkéset, mert az meglökte és a kezében levő kereszttel is ráelmele. A kir. törvényszék a végtárgyalás adatai alapján Zsikó Jánost vétkezőnek mondta ki a vallás elleni vétség büntetében, a mit

Arra nem is gondol, hogy mi lenne ő belőle, ha nem jönne el? Ha most egyszerre, ilyen váratlanul, félbeszakadna annak a végtelennek hitt gyönyörnek a láncsa, melylyel oda van kötve ehhez az asszonyhoz. Nem gondol rá, mert nem gondolt erre még soha és most sincs oka, hogy rá gondoljon.

Csakugyan, nyilik is már a ház kapuja. Saul látja az arra néző ablakon, hogy belép rajta Kővári Gézané és astán ringó léptekkel siet karsau, királynői alakja arrafelé. Most odaér az ajtóhoz; nyitni akarja azt a zsebéből elővett kulccsal, de a zár nem fordul. Türelmetlenül nyomja meg a kilincset s az ajtó kinyilik előtte.

Saul elébe siet és kezét nyújtja neki.

— Ugyebár, nem hitte, hogy itt vagyok.

Vas Aranka hideg, halavány arcán nincs pirosság, szemében nincs tűz, a mint mondja:

— Sőt azt hittem, el se jön.

Sault megdöbbeneti a hideg hang és kérdőleg néz az asszonyra.

Az pedig ledobja vállairól a kis csipkés köpenyt és elébe állva a szemébe veszi a tekintetét.

— Mondjad csak, Saul, nem gondoltál még soha arra, hogy a mit mi cselekszünk, az bűn?

S azután, be sem várva a férfi választát, folytatja, szinte heves, kiáltó hangon.

— Legalább bűnnek mondaná a világ és a gyalázat pellengérére állitana ki bennünket, ha tudná. Pedig én tudom, hogy bűnös benne nem vagyok. Bűnös a sorom, a mely elragadott tetőled, mikor talán egymáséi lehettünk volna; bűnös az anyám, az uram,

bűnös vagy te is, a ki tárgyat adtál vágyaimnak, a ki oka vagy, hogy lángra lobbant a szivemben a boldogság, a soha nem érzett szerelem utáni csendes vágyakozás lappangó szikrája. De én, én nem érzem magam bűnösnek és emelt fővel merek a világ elé állani s ott kikiáltani, hogy te vagy az első férfi, a kit szeretek s a kit szeretni akarok.

Valami borzasztó dac csapott ki ekkor az asszony szemeiből, arca pirosságából, egész izgatott lényé valótából, a mint ezeket elmondta.

A másik pillanatban azonban lehajtotta a fejét és szinte remegve beszélt.

— S látod, hogy ma délelőtt láttalak a feleségeddel, olyan nyomorultnak éreztem magamat. Nem bűnösnek, de nyomorultnak. Tudom, hogy nem loptam meg az iránta való szerelmedet... Tudom, ne is tiltakozzál ellene... Te most is úgy szereted, mint szeretted azelőtt...

— De, Aranka...

És Saul megfogta az asszony kezét s magához vonta, hogy csillapítsa.

Az pedig odatámaszkodott vele a puha kerevethöz és ott ráült a térdére, hogy az arcába veszithesse a tekintetét.

— Ne szólj. Férfi vagy, miként a többi. Más se tett volna a te helyedben egyebet, mikor egy boldogtalan, szerelmet soha nem ismert asszony odaköti magát hozzá. De mondd, ha ennek vége lesz, ha egyszer beáll a katasztrófa, mit csináljak én akkor?!

Saulnak már elég volt a megpróbáltatás. Átkapta karjaival az asszonyt s lecsókolta panaszkodó ajkait.

azonban vétségé minősített és ezért őt 6 heti fogházra ítélte. Az ítéletben a panaszos lelkész megnyugodott; de az elítélt és védőügyvéde megfelelőbbnek est. A közvádó — vádlott terhére — szintén felebezést jelentett be.

§ **Megvert birkapásztor.** Gyelanovits Sztevo, beremendi polgár, foglalkozására nézve birkapásztor, békésen iszogott a múlt év egyik szép nyári estjén a kocsmában, mikor betértek oda Bojanin Vászó és Vusics Lázó, beremendi lakosok. Bort hoztak ők is odatelepedvén Gyelanovits a becsületes birkapásztor asztalához, poharazás közben kezdtek kétségbevonni annak, nem ugyan becsületességét, de lelkiismeretességét, a mivel a birkáira felügyel. Szóval nem tetszett nekik az olyan birkapásztor, a ki a kocsmában borozik akkor, midőn tulajdonképen a birkái mellett volna a helye. A derék Gyelanovits Sztevo, hogy kibékítse őket, velök együtt ment el a kocsmából, hogy majd a birkáikhoz tér; de a két ember az uton ismét elkezdte korholni és szóról-szóra összeveszték vele, agyabafőbe verték és végül az útszéli árokba lökték, a hol a balkarját törte. Súlyos testisértésért álltak tegnap délelőtt, ez ügyből kifolyólag, Bojanin Vászó és Vusics Lázó a pécsi kir. törvényszék előtt és a végtárgyalás adatai alapján el is ítéltettek; még pedig Bojanin Vászó, az elsőrendű vádlott, 4 havi fogházra és 20 frt pénzbüntetésre, Vusics Lázó pedig 8 napi fogházra és 5 frt pénzbüntetésre. Vusics Lázó megnyugodott az ítéletben; de Bojanin Vászó megfelelőbbnek azt; valamint felebezett, vádlottak terhére, a kir. ügyész is. §

Videki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

## TÁVIRATOK.

— **A képviselőház ülése április 30-án.** (A „Pécsi Fgyelő“ eredeti távirata.) Rövid husz perc alatt végzett a gyéren látogatott Ház a napirenddel, melyen a pénzügyi bizottság előterjesztései a Ház belső ügyeit illetőleg kerültek elő. Vita nélkül mindent elfogadtak.

— **A királyné Budapesten.** (A „Pécsi Fgyelő“ eredeti távirata.) Erzsébet királyné ma reggel 8 órakor érkezett meg a déli pályaudvarba, hol ő felsége a király várakozott reá. Nyitott kocsin hajtottak a nép ezreinek éljenzései közt a királyi várakba.

— **Beteg főherceg.** (A „Pécsi Fgyelő“ eredeti távirata.) Károly Szalvator főherceg bélhurutjához nagyfoku láz járult.

— **Elhunyt lapszerkesztő.** (A „Pécsi Fgyelő“ eredeti távirata.) Bátorffy Lajos, a „Zalai Közlöny“ szerkesztője, Wlassich miniszter egykori irodalom tanára, elhunyt.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő  
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC  
TAIZS JOZSEF  
kiadó.

## 7147. sz. Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telek könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Höfler testvérek végrehajthatónak Osvatic Márton végrehajtást szenvedő ellen 615 frt 44 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében, a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróság területén levő, Pécs város és határában fekvő a pécsi 4125. sz. tjkvben felvett 3282. hrsz. 526. sz. házból Osvatic Márton alperest illető egynegyedrésze 543 frt 75 kr. és a pécsi 3566 sz. tjkvben felvett 3661. hrsz. szőlőből ugyancsak alperest illető felerészre 405 frt becsárban mint kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi június hó 15- napján d. e. 10 órakor Pécsen a kir. tisz. árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 54 frt 37 $\frac{1}{2}$  krt 40 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60 t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, 1896. évi március hó 31-ik napján. A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

**Bogyay Pongrácz**  
kir. törvénzéki bíró.

## Köhögés,

ekedség és elnyálkásodásnál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe

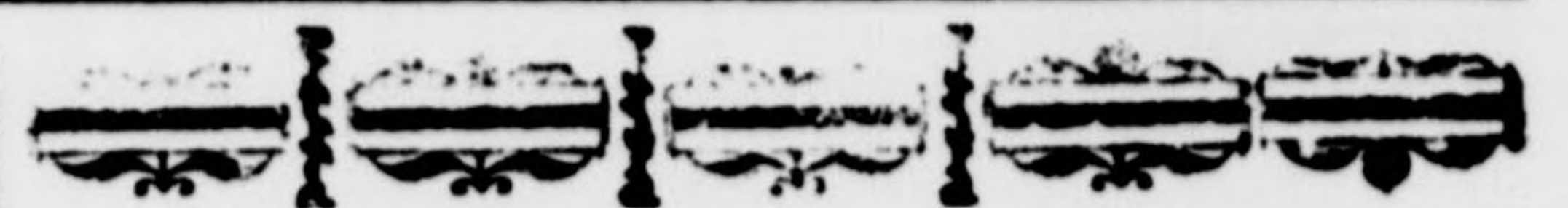
**Egger díjjutalmazott**  
biztos hatása

**Mell-Pastillait.**

Kapható 25 és 50 kros eredeti dobozokban minden gyógyszerárban és nevesebb gyógyszerüzletben. Fő és szétküldési raktár

**Egger A. fia**

Nádor-gyógyszertára Budapesten, Váci-körut 17.



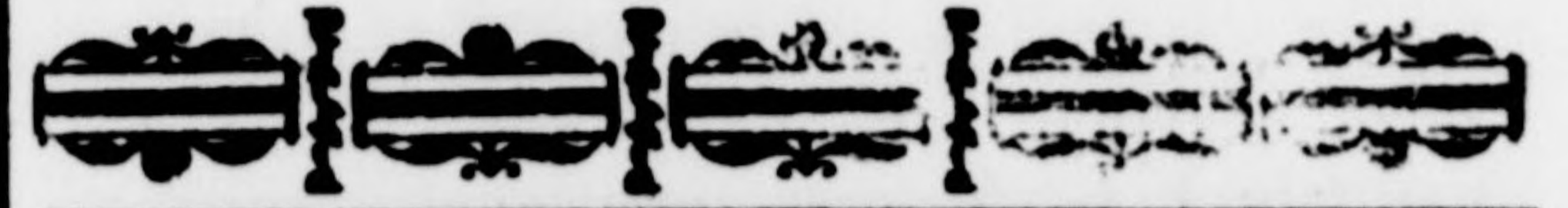
## Rothschild-tapasz

legjobban bevált kőszvény, rheumatismus és mindennemű csuzos daganatok ellen. Egy tekeres Rothschild tapasz, 90 krért (levélbélyegeken vagy postautalványon) bérmentve küldetik. Valódi minőségben csak a „Római császár“ gyógyszerárban

**BAYER HUGONAL**

Bécs, Wollzeile 13. sz.

kapható. Ugyanott minden külföldi speciálisok nagy raktára.



## FEHÉR A. ADOLF

bőr és cipő-felsőrészek gyári raktára

— nagyban és kicsinyben —  
**BUDAPEST,**  
VIII., kerepesi-ut 49.  
Nagy raktár mindennemű



**bőrök,**  
cipész-kellékek,  
és saját készítményű  
cipő-felsőrészekből.

Nagy képes árjegyzékem most jelent meg, melyet kívánatra bérmentve küldök. egyszersmind mindazon, a kiállítás alkalmával feljövendő cipész- és csizmadia-mester uraknak ajánlom bőrakk-táromat megtekintésre.

Megrendesések postán és vasuton csakis utánvét mellett azonnal eszközöltetnek.

## Üzlet átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására adni, miszerint az eddig is jó hírnévnek örvendő

## Scholz-féle söresarnokot

sörház utca 8. sz. alatt

május hó 1-én átvettem és a kert helyiséget megnyitottam.

Konyhám egész magyaros berendezésű és minden törekvésem oda fog irányulni, hogy a n. é. közönség pártfogását pontos és jó kiszolgálás által kiérdemeljem.

Ezen alkalommal megkezdem a külön ez idényre gyártott kitünő izü

## Millenium-sör

kimérését, melyre a tisztelt sörfogyasztó közönség figyelmét bátor vagyok felhívni.

Számos látogatást kér

teljes tisztelettel

**Jakab Imre**

vendéglős.

KERT-MEGNYITÁS.

KERT-MEGNYITÁS.

6625. sz.

tkvi 1896.

**Árverési hirdetmény.**

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vicsa István és neje Kovács Róza végrehajthatónak, Vukovics Ivó végrehajthatást szenvedő ellen 1500 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróság területén levő, Áta község határában fekvő, az átai 33. sz. betétben felvett I. 1—22. sorsz.  $\frac{1}{4}$  telekre, legelő illetőségre 888 frtban + 971 hrsz. rétre 4 frtban, továbbá az átai 35. sz. betétben felv. I. 1—5. sorsz. ingatlanokra mint szelvény birtokra 667 frt becsárban az árverést elrendelte, hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi június hó 15. napján d. e. 10 órakor Áta községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 88 frt 80 kr, 40 krt, 66 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, 1896. évi március hó 23. napján. A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Lukrics István  
kir. táblai bíró.

6950. sz.

tkvi 1896.

**Árverési hirdetmény.**

A pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Krassnay Miklós végrehajthatónak, István Gyula végrehajthatást szenvedő ellen 100 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében, a pécsi kir. törvényszék és a pécsi kir. járásbíróság területén levő, Kővágó Szőlős község határában fekvő, a kővágó szőlői 245. sz. betétben felvett I. 2032, 2033, 2034. hrsz. szőlőkre; 2035. hrsz. 186. sorsz. malomházra, udvartérre 2036/1, 2036/2. hrsz. kertekre és 2037. hrsz. szőlőre 502 frt becsárban az árverést elrendelte, hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi május hó 11. napján d. e. 9 órakor Kőv. Szőlős községben a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 50 frt 20 kr. készpénzben, vagy az 1881. évi nov. 1. 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsen, a kir. törvényszék tkvi hatóságánál 1896. évi márc. hó 30. napján.

Bogyay Pongrácz  
kir. törvénzéki bíró.

4718. sz.

tkvi. 1896.

**Árverési hirdetmény.**

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy id. Varga György végrehajthatónak néh. Varga József örökösei kk. Varga Imre, Katalin és Erzsébet végrehajthatást szenvedők ellen 19 frt 45 kr tőkekövetelés és jár. iránti végrehajthatási ügyében a pécsi kir. tszék és a pécsi kir. jbiróság területén levő Hosszu-Hetény község határában fekvő a hosszuhetényi 142. sz. betétben felvett I. 1—26. sorsz. ingatlanokra 927 frtban az árverést elrendelte, hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi május hó 28-án d. e. 10 órakor H.-Hetény község bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 92 frt 70 krt készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécsen, 1896. évi március hó 1 napján. A kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Lukrics István  
kir. táblai bíró.

**Csukás Zoltán épület-, horgany- és diszmű-bádogos**

Pécsen, király-utca 28. szám, a „pánczéloshoz“

ajánlja saját készítményű

erős fürdőkádjaikat

legjobb szerkezetű

jégszekrényeit,

szagtalan

angol closették föllállítását,

nagy választéku

konyhaberendezéseit,

tető és torony fedések,

tető csatornák

és czink ornamentikai munkák,

csatorna javítások

és

festések

a legolcsóbb árak mellett elvállaltatnak.

Fürdőkádokról, háztartási és teljes konyha-berendezési czikkekről kívánatra képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

